

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

COM(93) 575 def.
Brussel, 16.03.1994
94/0078 (SYN)

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN DE RAAD

tot wijziging van Richtlijn 85/337/EEG betreffende de milieu-effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

1. Verantwoording van het voorstel

Het onderhavige voorstel voor een richtlijn tot wijziging van Richtlijn 85/337/EEG betreffende de milieu-effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten⁽¹⁾ moet worden gezien in het licht van artikel 11, lid 4, van deze richtlijn. Hierin wordt de Commissie namelijk opgeroepen aanvullende voorstellen voor te leggen aan de Raad indien dat nodig blijkt voor een voldoende gecoördineerde toepassing van de bepalingen van de richtlijn.

Het voorstel is voornamelijk gebaseerd op de resultaten van het verslag over de toepassing en doeltreffendheid van Richtlijn 85/337/EEG⁽²⁾, dat de Commissie vijf jaar na kennisgeving van deze richtlijn eveneens krachtens artikel 11 moest voorleggen aan het Parlement en de Raad.

In deze periode is namelijk gebleken dat ondanks aanzienlijke pogingen om de nationale procedures meer in overeenstemming te brengen met de nieuwe vereisten inzake milieu-effectrapportage, er nog steeds problemen zijn met de toepassing van deze richtlijn in de praktijk. Deze problemen worden veroorzaakt door het feit dat de Lid-Staten en de diensten van de Commissie bepaalde voorschriften soms verschillend interpreteren. De Commissie heeft dan ook herhaaldelijk moeten vaststellen dat het gevolgde beleid van de Lid-Staten met betrekking tot de toepassing van de voorschriften van de richtlijn onvolledig was.

Verder wordt in dit voorstel rekening gehouden met de verplichtingen die de Gemeenschap en de Lid-Staten op internationaal niveau zijn aangegaan met de ondertekening van het Verdrag van Espoo betreffende de milieu-effectbeoordeling in een grensoverschrijdend kader⁽³⁾. In het voorstel zijn derhalve bepaalde artikelen van Richtlijn 85/337/EEG aangepast, met name artikel 7, waarvan de nieuwe versie beter beantwoordt aan de doelstellingen van dit Verdrag.

Tot slot wordt met het onderhavige voorstel beoogd tegemoet te komen aan de bezwaren die door het Europees Parlement in zijn resolutie betreffende de landbouw en het milieu⁽⁴⁾ alsmede door de Commissie zelf in haar mededeling inzake hetzelfde onderwerp zijn geuit⁽⁵⁾.

1.1. Verslag over de tenuitvoerlegging van Richtlijn 85/337

Uit een gedetailleerde analyse van de informatie die is vervat in het verslag over de tenuitvoerlegging van Richtlijn 85/337/EEG blijkt dat de wijze waarop deze in de praktijk wordt toegepast sterk verschilt naargelang van de Lid-Staat.

De verschillen hebben vooral betrekking op de bepalingen van de richtlijn inzake :

⁽¹⁾ PB nr. L 175 van 5.7.1985

⁽²⁾ Doc. COM(93) 28 van 2.4.1993

⁽³⁾ PB nr. C 104 van 24.4.1992

⁽⁴⁾ PB nr. C 68 van 24.3.1986

⁽⁵⁾ Doc. COM (88) 338 def. van 8.6.1988

- het materiële toepassingsgebied - artikel 2, lid 1 juncto artikel 4 (bijlagen I en II);
- de te verstrekken informatie - artikel 5 juncto bijlage III
- bewaking van effecten ten gevolge van de uitvoering van projecten (monitoring).

1.1.1. Toepassingsgebied

Een van de belangrijkste elementen aan de hand waarvan de praktische toepassing van de richtlijn kan worden beoordeeld zijn de gegevens over het totale aantal en het type van de projecten waarvoor een milieu-effectbeoordeling is uitgevoerd. Deze gegevens laten duidelijk zien dat de verschillen in het jaarlijkse aantal beoordelingen te maken hebben met de verschillen in draagwijdte van de in de nationale wetgevingen opgenomen verplichtingen ten aanzien van projecten van bijlage II en met de voor die projecten gehanteerde drempelwaarden.

Volgens het huidige artikel 4 bestrijkt het materiële toepassingsgebied van Richtlijn 85/337/EEG zowel projecten waarvoor een beoordeling in alle gevallen verplicht is (projecten van de in bijlage I genoemde categorieën) als projecten die slechts aan een beoordeling worden onderworpen indien de Lid-Staten van oordeel zijn dat hun kenmerken zulks noodzakelijk maken (projecten van de in bijlage II genoemde categorieën).

In tegenstelling tot de uitleg die door sommige Lid-Staten aan deze laatste bepaling wordt gegeven, is de Commissie van mening dat de aan de Lid-Staten toegekende beoordelingsbevoegdheid er niet toe mag leiden dat het algemene voorschrift van artikel 2, lid 1 iedere betekenis verliest. Volgens dit artikel moeten de in de Richtlijn bedoelde projecten (projecten van de in bijlage I en II genoemde categorieën) namelijk aan een beoordeling worden onderworpen indien ze een aanzienlijk milieu-effect kunnen hebben.

Volgens de Commissie is de reden voor het in artikel 4 gemaakte onderscheid tussen projecten van bijlage I en II hoofdzakelijk gelegen in het feit, dat er met betrekking tot projecten van bijlage I een algemene consensus was deze te onderwerpen aan een verplichte en systematische beoordeling. Voor de projecten van bijlage II werd echter overeengekomen dat de Lid-Staten, met inachtneming van hun grondwettelijke en bestuurlijke organisatie, zelf de criteria zouden bepalen op grond waarvan deze projecten moesten worden beoordeeld, afhankelijk van het milieu-effect ervan.

In dit verband wordt er in het verslag op gewezen dat niet alleen moet worden vermeden dat te weinig projecten van bijlage II worden beoordeeld, maar dat er anderzijds ook voor moet worden gewaakt dat de vaststelling van te lage drempelwaarden (of het volledig ontbreken daarvan) niet tot gevolg heeft dat een groot aantal projecten van betrekkelijk geringe omvang aan een beoordeling wordt onderworpen.

De Commissie stelt derhalve voor lid 2 van artikel 4 te wijzigen ten einde meer duidelijkheid te verschaffen omtrent:

- i) de gevallen waarin projecten van bijlage II moeten worden onderworpen aan een milieu-effectbeoordeling, namelijk indien ze een aanzienlijk effect kunnen hebben op de speciaal beschermde gebieden die door de Lid-Staten zijn aangewezen en aan de Commissie zijn medegedeeld in het kader van de communautaire richtlijnen inzake milieubescherming
- ii) de selectieprocedure die de Lid-Staten in alle overige gevallen moeten toepassen om na te gaan of projecten van bijlage II al dan niet aan een beoordeling moeten worden onderworpen, uitgaande van op communautair niveau ontwikkelde en overeengekomen criteria. In samenhang met deze criteria kunnen in voorkomend geval door de Lid-Staten drempelwaarden worden vastgesteld op grond van het subsidiariteitsbeginsel en van het beginsel van gezamenlijke verantwoordelijkheid.

1.1.2. Inhoud van de milieu-effectstudie

De wijze waarop in de praktijk wordt bepaald welke informatie uit hoofde van artikel 5 moet worden verstrekt verschilt sterk per Lid-Staat, maar in de meeste gevallen komt het erop neer dat de milieu-effectstudies slechts de minimale informatie bevatten zoals bepaald in lid 2 van dit artikel. Er wordt derhalve in het geheel geen rekening gehouden met hetgeen in lid 1 van dit artikel wordt bepaald, namelijk dat in bepaalde gevallen de in bijlage III vermelde informatie moet worden verstrekt.

Ten einde meer en betere informatie over het geplande project te verkrijgen, is de Commissie van oordeel dat de inhoud van dit artikel kan worden verduidelijkt door er de notie van "scoping", d.w.z. omschrijving van de reikwijdte van de milieu-effectstudie, in op te nemen.

Hierdoor wordt het mogelijk aan te geven welke van de in Bijlage III beschreven inlichtingen door de opdrachtgever moeten worden vergaard en verstrekt. Deze informatie dient in ieder geval een beschrijving te bevatten van de door de opdrachtgever overwogen alternatieven.

Overigens zal de opdrachtgever voortaan kunnen beschikken over de bij iedere instantie beschikbare informatie, een en ander in overeenstemming met Richtlijn 90/113/EEG inzake de vrije toegang tot milieu-informatie⁽⁶⁾. In artikel 3 van die richtlijn wordt bepaald dat de overheidsinstanties gehouden zijn op verzoek milieu-informatie beschikbaar te stellen aan iedere natuurlijke of rechtspersoon, zonder dat deze een belang behoeft aan te tonen.

⁽⁶⁾ PB nr. L 158 van 23.6.1990

1.1.3. Controle op de effecten ("monitoring")

Bovenvermeld verslag heeft aan het licht gebracht dat er ook in technisch opzicht problemen zijn met de toepassing van procedure voor de milieu-effectbeoordeling die is vastgesteld in Richtlijn 85/337/EEG.

In deze Richtlijn zijn namelijk geen bepalingen opgenomen met betrekking tot bewaking van de milieu-effecten die gepaard gaan met de uitvoering van een project.

Een dergelijke bewaking zou echter een gunstig effect hebben op de uitvoering van de projecten omdat de bevoegde instanties en de opdrachtgever daardoor in staat zouden worden gesteld zo snel mogelijk de nodige remediërende of compenserende maatregelen te nemen en zo de kosten/batenverhouding van de projecten te verbeteren.

Daarnaast zouden de milieu-instanties en het publiek meer gelegenheid krijgen om te reageren op projecten waarvoor in het kader van de milieu-effectstudie informatie is verstrekt die incompleet is of waarvan de juistheid niet vaststaat; de betrokken projecten zouden dan namelijk tijdens de bewakingsfase kunnen worden heroverwogen.

Een bepaling in die zin komt reeds voor in het Verdrag van Espoo op de naleving waarvan door de Lid-Staten en de Gemeenschap moet worden toegezien bij grensoverschrijdende milieu-effecten.

De Commissie is echter van oordeel dat het voorlopig niet dienstig is de richtlijn aan de voorschriften van dit Verdrag aan te passen door te voorzien in een systematisch toezicht op de aan de vergunning verbonden voorwaarden en op de vereiste compenserende maatregelen om aanzienlijke milieu-effecten te vermijden, te beperken of te verhelpen.

Alvorens met concrete voorstellen te komen wil zij de aan een dergelijke aanpassing verbonden kosten en baten grondig bestuderen en nagaan of een dergelijke stap in overeenstemming zou zijn met het subsidiariteitsbeginsel.

1.1.4. Deze nieuwe bepalingen zijn gebaseerd op de ervaringen die zowel op internationaal niveau als in de Lid-Staten zijn opgedaan met milieu-effectbeoordeling. De Commissie meent dat ze de doeltreffendheid van deze praktijk zullen vergroten en een betere bescherming van het milieu tot gevolg zullen hebben.

1.2. Samenhang met het Vijfde actieprogramma inzake het milieu en het Witboek "Groeï, concurrentiekracht en werkgelegenheid"

Met dit programma wordt de vitale rol onderkend die de milieu-effectbeoordeling zowel bij de besluitvorming op projectniveau als bij de ontwikkeling van het beleid dat aan projecten ten grondslag ligt dient te spelen.

Met behulp van dit kennisinstrument kunnen de besluitvormers de milieu-effecten van bepaalde investeringen beter beoordelen, met name met betrekking tot de als prioritair aangeduide sectoren in het Vijfde actieprogramma inzake het milieu⁽⁷⁾ en het Witboek "Groei, concurrentiekracht en werkgelegenheid"⁽⁸⁾.

In dit verband stellen de geldende en voorgestelde bepalingen de Lid-Staten in staat passende maatregelen te treffen om de bestaande nationale vergunningsprocedures te vereenvoudigen en te bundelen door onnodige vertragingen te voorkomen bij de planning en de uitvoering van als prioritair aangemerkte en op communautair niveau als zodanig bekrachtigde projecten, met name in het kader van de Transeuropese netwerken.

Bovendien zal een systematischer en beter gecoördineerde toepassing van de milieu-effectbeoordeling bijdragen tot het opheffen van de concurrentiedistorsies die kunnen voortvloeien uit een sterk uiteenlopende toepassing in de Lid-Staten.

2. Kosten en baten van het voorstel

2.1. De onder punt 1.2. behandelde nieuwe bepalingen bieden de volgende aanzienlijke voordelen :

- de aanwijzingen die het bevoegd gezag met goedkeuring van de voor milieuzaken bevoegde instanties en in overleg met de opdrachtgever verstrekt, stellen deze laatste in staat meer gericht relevante informatie te verzamelen. In dit verband moet erop worden gewezen dat de deelname van het publiek in dit stadium van de milieu-effectbeoordeling, mits in de juiste vorm, de kwaliteit van de dialoog met de bevolking alleen maar kan verbeteren en zodoende de voor het project benodigde consensus vergemakkelijkt;
- een betere toegang tot beschikbare relevante informatie voor degenen die deze nodig hebben;
- een betere controle op de kwaliteit van de milieu-effectstudies en de conclusies ervan;
- er kan meer rekening worden gehouden met compenserende maatregelen, waarin dikwijls niet is voorzien in het ontwerpstadium van projecten;
- een vermindering van het aantal milieu-effectbeoordelingen van zeer kleine projecten (indien het onwaarschijnlijk is dat deze een milieu-effect hebben).

2.2. Aan de tenuitvoerlegging van deze nieuwe maatregelen zijn kosten verbonden in termen van financiering, tijd en personeel. Aangezien deze drie factoren afhankelijk zijn van het aantal en de omvang van de te verrichten milieu-effectbeoordelingen is het op dit moment moeilijk precieze ramingen te geven.

⁽⁷⁾ Doc. COM (92) 23 def. van 12.6.1992, blz. 27-28

⁽⁸⁾ Doc. COM(93) 700 def. van 5.12.1993

Uit de ervaring die in de Lid-Staten is opgedaan blijkt dat over het algemeen de financiële kosten van een milieu-effectstudie maar een zeer klein gedeelte van de totale kosten van een project uitmaken. Alleen bij kleine projecten waarvoor geen aanzienlijke kapitalen benodigd zijn kunnen deze kosten bij uitzondering meer dan 1% van de totale projectkosten belopen⁽⁹⁾.

Het lijkt bijgevolg absoluut redelijk er van uit te gaan dat de kosten van een dergelijke studie normaal beneden 1% zullen blijven.

De kosten van compenserende maatregelen daarentegen variëren sterk van project tot project en zijn voornamelijk afhankelijk van de milieu-omstandigheden. Indien de normen inzake milieubescherming gelijk blijven, kan met de noodzakelijke compenserende maatregelen vanaf het eerste ontwerpstadium van een project rekening worden gehouden. Dit zou normaal gesproken moeten leiden tot een daling van de totale investeringskosten.

Ook lijkt de tijd die moet worden uitgetrokken voor de milieu-effectbeoordeling weinig gevolgen te hebben voor het algemene tijdschema voor de uitvoering van de projecten, aangezien deze beoordeling in de vergunningsprocedure kan worden geïntegreerd.

Aan de andere kant is duidelijk dat bij een goed beheer van de "scoping", de hiervoor noodzakelijke tijd in latere stadia van de vergunningsprocedure ruimschoots kan worden goedge maakt.

- 2.3. Tot slot heeft de Commissie samen met de Lid-Staten een programma voor technische bijstand ontwikkeld. Een dergelijk programma is nodig aangezien de tenuitvoerlegging van de nieuwe bepalingen zal leiden tot extra behoeften met betrekking tot opleiding van personen die betrokken zijn bij de milieu-effectbeoordeling alsmede bij het opstellen van richtsnoeren op deze gebieden.

3. Subsidiariteit en proportionaliteit

- 3.1. De harmonisatie van de bepalingen inzake milieu-effectbeoordeling heeft voornamelijk tot doel op communautair niveau een algemeen referentiekader tot stand te brengen, dat moet leiden tot een eenvormig optreden van de Lid-Staten ten gunste van milieubescherming.

Dit geldt evenzeer met betrekking tot de in het onderhavige voorstel opgenomen nieuwe bepalingen, aangezien de voorgenomen wijzigingen inhoudelijk geen gevolgen hebben voor de uit de richtlijn voortvloeiende verplichtingen van de Lid-Staten.

Het is aan de Lid-Staten om, met inachtneming van hun bestuurlijke en organisatorische structuren, maar op basis van op communautair niveau vastgestelde principes:

⁽⁹⁾ Zie het Verslag over de tenuitvoerlegging van Richtlijn 85/337/EEG (doc. COM(93) 28 def. blz. 56-58)

- de inhoud en de vorm van de door de opdrachtgever te verstrekken informatie te bepalen;
- vast te stellen op welke wijze met de resultaten van de beoordeling rekening wordt gehouden;
- in bepaalde gevallen te onderzoeken of de mogelijke milieu-effecten van in bijlage II vermelde projecten al dan niet een beoordeling behoeven.

3.2. Deze bepalingen zijn bijgevolg in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel, zoals omschreven in artikel 130 R van het Verdrag en nogmaals bevestigd in het Vijfde actieprogramma inzake het milieu.

4. Raadpleging van de sociaal-economische partners

De in artikel 198 van het Verdrag voorziene raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité verzekert een brede discussie met de vertegenwoordigers van de verschillende economische en sociaal-economische sectoren.

5. Wettelijke situatie in Lid-Staten

Hoewel de nieuwe bepalingen inzake "screening", "scoping" en "monitoring" nog niet geheel zijn omgezet in de wetgeving van de Lid-Staten, worden bepaalde onderdelen hiervan reeds in uiteenlopende mate door een aantal Lid-Staten en derde landen toegepast. In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van de opgedane ervaringen en wordt aangegeven in hoeverre bovenvermelde procedures alsook de monitoring een officiële status hebben.

TABEL A
STATUS VAN DE WETGEVING IN DE LID-STATEN INZAKE SCREENING,
TOEPASSINGSGEBIED EN CONTROLE

LID-STAAT	SCREENING	TOEPASSINGSGEBIED	CONTROLE
BELGIË	Een enkele lijst met projecten die aan MER zijn onderworpen in Vlaanderen (MER-besluit nr. 1 en 2). Wallonië : meer individuele beoordeling van projecten om vast te stellen of MER vereist is.	Er zijn geen dwingende voorschriften in de Vlaamse regelgeving. Er wordt voorzien in een openbare enquête bij projecten van overheidsinstanties.	In het geval van industriële installaties kunnen controlemaatregelen worden opgelegd via de voorwaarden die aan de vergunning zijn verbonden.
Denemarken	Lijsten met projecten waarvoor op grond van verschillende wetten MER vereist is; geen selectieprocedure.	Er zijn geen dwingende voorschriften. Informeel overleg vindt plaats bij de voorbereiding van MER.	Plaatselijke overheden voeren controles uit als onderdeel van het planningsproces.
Nederland	Lijst met projecten waarvoor op grond van bijlage C van het besluit milieu-effectrapportage MER vereist is; geen selectieprocedure	Het bevoegde gezag stelt richtsnoeren vast na verplichte raadpleging van de overige instanties, de onafhankelijke MER-commissie en het publiek.	Regelgeving voorziet in de verplichting om een evaluatie uit te voeren van de voorspelde effecten in het milieu-effectrapport.
Griekenland	Twee lijsten met projecten (groep 1 en groep 2): voor alle projecten is MER vereist, maar voor de twee groepen gelden verschillende eisen inzake de milieu-effectverklaring; geen selectieprocedure.	Er zijn momenteel geen dwingende voorschriften. Dwingende maatregelen zijn in voorbereiding.	De controle op milieu-effecten en het verrichten van post-auditing worden slechts incidenteel uitgevoerd door PERPA
Duitsland	Lijsten met projecten waarvoor op regionaal niveau (deelstaten) en bondsniveau MER vereist is: onderzoek naar de omvang van de effecten bij wijziging van de projecten.	Verplichte bespreking op bondsniveau tussen de opdrachtgever en de bevoegde instantie over de informatie-eisen; in sommige deelstaten verplichte raadpleging van het publiek.	De MER-wet voorziet in controle van bepaalde projecten. De vergunningsinstantie kan aanvullende controle vereisen.
Ierland	Een enkele lijst met projecten; MER is verplicht wanneer met het project de drempelwaarde wordt overschreden; selectie per geval mogelijk beneden de drempelwaarde.	Momenteel geen dwingende voorschriften. Het geplande Bureau voor milieubescherming zal algemene richtsnoeren opstellen met betrekking tot de informatie die milieu-effectrapporten voor bepaalde categorieën van projecten moeten bevatten.	De MER-regelingen voorzien niet in formele controle. Het geplande Bureau voor Milieubescherming kan een controle- en evaluatietaak krijgen.
Italië	Een enkele lijst met projecten waarvoor MER vereist is; geen selectieprocedure.	Er zijn geen dwingende voorschriften.	Een vergunning kan afhankelijk worden gemaakt van het oprichten van een controlenetwerk.
Frankrijk	Lijsten met projecten waarvoor op grond van verschillende wetten MER vereist is; geen selectieprocedure.	Er zijn geen dwingende voorschriften inzake het formeel en systematisch bepalen van de reikwijdte.	Alle "geklaseerde installaties" zijn onderworpen aan controle door de bevoegde inspecties. Een dergelijk controlesysteem bestaat niet voor andere projecttypen.
Portugal	Bijlage bij D.R. nr. 38/90, lijst met projecten en drempelwaarden (24 typen projecten).	Er zijn geen dwingende voorschriften.	Er zijn geen formele voorschriften inzake controle.
Spanje	Lijsten met projecten waarvoor MER vereist is op grond van verschillende wetten op nationaal niveau en op het niveau van de autonome gemeenschappen (lijsten met bijkomende projecten waarvoor een milieu-effectverklaring vereist is); geen selectieprocedure	Bepaling van de reikwijdte op vrijwillige basis (in de meeste gevallen). verstrekken van de milieu-	Controle is verplicht in het kader van het programma voor milieucontrole. Controle is een voorwaarde voor het effectverklaring.
Verenigd Koninkrijk	Geen dwingende drempelwaarden of criteria. De reglementering in het VK voorziet in een beoordeling van de projecten van geval tot geval door de bevoegde instanties.	Geen dwingende voorschriften. Overleg tussen de opdrachtgever en de bevoegde instanties wordt aanbevolen door het Ministerie van Milieuzaken.	Geen dwingende voorschriften. Controlemaatregelen kunnen aan bepaalde vergunningsprocedures worden verbonden.
Luxemburg	De projecten waarvoor een openbaar onderzoek vereist is (bijlage 1 en de meeste projecten van bijlage 2) zijn aan een voorafgaande MER onderworpen, de overige projecten worden per geval bekeken.	Geen formele voorschriften voor de bepaling van de reikwijdte. De bevoegde instanties stellen evenwel projectgebonden lijsten op. Nieuwe wetgeving wordt niet gepland.	De commo-wet voorziet in controle op projecten.

TABEL B
STATUS VAN DE WETGEVING IN DE KANDIDAATLANDEN VOOR TOETREDING
INZAKE SCREENING, TOEPASSINGSGEBIED EN CONTROLE

Land	Toepassingsgebied	Screening	Controle
Oostenrijk	een enkele lijst van projecten	de bevoegde instantie neemt, na overleg met de overige instanties en het publiek, een besluit over de aanvaardbaarheid van een door de opdrachtgever voorgestelde ontwerp-milieu-effectverklaring.	verplichte controle onder verantwoordelijkheid van de bevoegde instantie; de resultaten moeten aan de overige instanties worden medegedeeld.
Finland (wetsontwerp inzake MER)	een enkele lijst van projecten; daarnaast is een selectie per geval door de minister van Milieu mogelijk.	de bevoegde instanties stellen, na een openbare inspraakronde en in overleg met de opdrachtgever, de inhoud van de milieu-effectverklaring vast	verplichte controle van projecten krachtens de sectorwetten; programma voor verplichte controle dat deel uitmaakt van de milieu-effectverklaring; de controlegegevens worden openbaar gemaakt.
Noorwegen	een enkele lijst van projecten waarvoor in principe MER vereist is; voor niet op deze lijst voorkomende projecten is selectie per geval door de minister van Milieu mogelijk.	De bevoegde instanties neemt, na raadpleging van het publiek en van het ministerie van Milieu, een besluit over de noodzaak van een volledige milieu-effectverklaring en stelt richtsnoeren voor de inhoud daarvan vast.	programma voor verplichte controle die deel uitmaakt van de milieu-effectverklaring; de bevoegde instantie stelt na raadpleging van het publiek en van het ministerie van Milieu een programma op; de verantwoordelijkheid voor dit programma berust bij de opdrachtgever.
Zweden	in principe moet volgens de wet inzake het beheer van de natuurlijke rijkdommen voor alle projecten waarvoor overeenkomstig dertien verschillende wetten een vergunning vereist is, een MER worden uitgevoerd.	elke bevoegde instantie is gemachtigd de reikwijdte van elke rapportage vast te stellen; de screeningprocedures zijn echter nog niet vastgelegd in de wetgeving.	geen specifieke bepaling of procedure inzake controle in MER-verband. Meer algemene bepalingen voor toezicht op de uitvoering van het project kunnen bestaan in het kader van specifieke vergunningsprocedures.

TABEL C
STATUS VAN DE WETGEVING IN BEPAALDE DERDE LANDEN INZAKE
SCREENING, TOEPASSINGSGEBIED EN CONTROLE

LAND	SCREENING	TOEPASSINGSGEBIED	CONTROLE
Canada	Ja	Ja	Ja
USA	Ja	Ja	Alleen in bepaalde gevallen
Nieuw-Zeeland	Ja	Neen	Ja
Australië	Ja	Ja	Meestal niet
Zwitserland	Ja	Ja	Geen specifieke bepaling ter zake in het desbetreffende besluit

6. Juridische grondslag

De keuze voor artikel 130 S, lid 1, wordt voornamelijk gerechtvaardigd door het feit dat Richtlijn 85/337 dateert van 1985 en gebaseerd is op de artikelen 100 en 235 van het EEG-Verdrag, het eerste vanwege de concurrentiedistorsies die het gevolg kunnen zijn van uiteenlopende eisen op het gebied van milieu-effectstudies in de verschillende Lid-Staten, en het tweede vanwege het ontbreken van een bepaling in het Verdrag van Rome waarin het milieu uitdrukkelijk wordt vermeld. Aangezien intussen het Verdrag betreffende de Europese Unie in werking is getreden en in het onderhavige voorstel het accent wordt gelegd op de op het milieu betrekking hebbende communautaire verplichtingen inzake effectrapportage, ligt de keuze van artikel 130 S, lid 1, als juridische grondslag voor de hand.

Milieu-effectrapportage is niet alleen een onmisbaar instrument voor de goede werking van de interne markt, maar zorgt er bovendien voor dat aan de bevoegde instanties passende informatie wordt verstrekt, zodat deze in staat zijn met kennis van zaken een beslissing te nemen over een beoogd project. Het is derhalve een fundamenteel instrument voor milieubeleid.

De kosten van de milieu-effectrapportage kunnen leiden tot ongelijke concurrentievoorwaarden en marktverstoringen veroorzaken tussen de Lid-Staten. Dit aspect is slechts van bijkomend belang bij dit gemeenschappelijk optreden, zolang de kosten van deze procedure de keuze van de investeerder voor de plaats van het project niet beïnvloeden.

7. Opmerkingen over de artikelen

In het eerste artikel worden wijzigingen van de bepalingen van Richtlijn 85/337/EEG aangekondigd.

Artikel 1

Voorgesteld wordt om de definitie van "wijziging in een project", die thans als projectcategorie is vermeld in bijlage II van de richtlijn, te preciseren en naar dit artikel over te hevelen. Deze stap wordt noodzakelijk geacht aangezien de term "wijziging in een project" in de praktijk tot interpretatieproblemen heeft geleid, zowel wat betreft de aard van de voorgenomen wijziging (aanpassing van een project) als de wijziging van de voorwaarden waaronder voor het project een vergunning is verleend.

Artikel 4

De in dit artikel aangebrachte wijzigingen beogen invulling te geven aan de selectieprocedure die de Lid-Staten zullen moeten toepassen om te bepalen welke projecten van bijlage II aan een beoordeling moeten worden onderworpen.

Artikel 5

De in dit artikel opgenomen "scoping" heeft voornamelijk tot doel de uitwisseling van informatie tussen de verschillende partijen te versoepelen en de kwaliteit van de milieu-effectbeoordeling te verbeteren.

Artikel 6

In lid 1 wordt nader bepaald dat de milieu-instanties niet alleen moeten worden geraadpleegd met betrekking tot de door de opdrachtgever ingediende vergunningsaanvraag, maar tevens met betrekking tot de door hem verstrekte informatie.

In lid 2 wordt eveneens nader bepaald dat de raadpleging van het publiek moet plaatsvinden alvorens het project wordt goedgekeurd en niet alvorens werkelijk een aanvang wordt gemaakt met de werkzaamheden. De goedkeuring kan inderdaad geruime tijd voor de aanvang van de werkzaamheden zijn verleend en niet meer terug te draaien zijn wanneer het zover is. De raadpleging van het publiek zou in dat geval slechts een louter ritueel karakter hebben.

Artikel 7

In overeenstemming met het Verdrag van Espoo wordt in het onderhavige voorstel aanbevolen de bilaterale betrekkingen tussen de Lid-Staten aanzienlijk te verbeteren door middel van de raadpleging van instanties van de Lid-Staat die effecten zou kunnen ondervinden en de deelname van deze instanties aan de milieu-effectbeoordeling.

De bij het project betrokken Lid-Staten moeten derhalve samen onderzoek verrichten naar mogelijke grensoverschrijdende effecten en naar maatregelen om deze effecten te beperken of te verhelpen, een en ander op basis van adviezen die door hun voor milieu bevoegde instanties zijn verstrekt en aan de hand van inspraakresultaten. Dit zou de samenwerking tussen de Lid-Staten moeten bevorderen, aangezien verontreiniging niet aan de grenzen stopt, zoals ook wordt benadrukt in het Vijfde actieprogramma inzake het milieu⁽¹⁰⁾.

Artikel 8

Een ander probleem met betrekking tot de toepassing van de richtlijn waar in het bovenvermelde verslag de aandacht op wordt gevestigd, betreft de mate waarin milieu-effectrapportage ervoor kan zorgen dat meer rekening wordt gehouden met het milieu in de vergunningsprocedure.

Uit de door de bevoegde instanties genomen beslissingen blijkt inderdaad dat onvoldoende aandacht wordt geschonken aan de resultaten van milieu-effectrapportage met betrekking tot het vermijden of verhelpen van milieu-effecten.

De verplichting om uitdrukkelijk rekening te houden met de door de milieu-instantie uitgebrachte adviezen en met de inspraak door het publiek zou, althans in zekere mate, moeten leiden tot meer transparantie van de door de bevoegde instanties genomen beslissingen.

Artikel 9

De aangebrachte wijziging bestaat hoofdzakelijk in de eis dat de bevoegde instanties de door hen genomen beslissingen verantwoorden, zodat het publiek kan nagaan welke invloed de milieu-effectbeoordeling heeft gehad op de besluitvorming.

Artikel 11

De nieuwe tekst van artikel 4 van Richtlijn 85/337/EEG maakt lid 2 van artikel 11 overbodig, zodat het kan worden geschrapt.

Artikel 12

De nieuwe tekst van artikel 2 van dit voorstel maakt artikel 12 overbodig, zodat het kan worden geschrapt.

⁽¹⁰⁾ Doc. COM(92)23 def. van 12.6.1992

Artikel 13

Dit artikel heeft geen bestaansreden meer aangezien de bepalingen van artikel 130 T van het Verdrag het de Lid-Staten reeds mogelijk maken om verdergaande maatregelen vast te stellen op het gebied van milieubescherming.

Bijlage I

Deze bijlage wordt aangevuld met twee nieuwe categorieën van projecten, één betreffende installaties voor de opwerking van bestraalde nucleaire splijtstoffen, de andere betreffende de voorlopige opslag van radioactief afval.

Het opnemen van opwerkingsinstallaties is gerechtvaardigd gezien het feit dat de radioactieve emissie door dit soort installaties groter is dan door kerncentrales die reeds in deze bijlage zijn vermeld. Evenzo dient de voorlopige opslag van dergelijk voor de gezondheid van de mens bijzonder gevaarlijk afval eveneens te worden beoordeeld alvorens te worden toegestaan.

Tot slot wordt met deze wijziging de definitie van geïntegreerde chemische installaties verduidelijkt.

Bijlage II

De wijzigingen van deze bijlage behelzen voornamelijk een hergroepering van bepaalde categorieën van projecten en een preciezere formulering van de definities ervan.

Zo wordt voorgesteld de categorie van agrarische projecten te herzien door de projecten met betrekking tot de bestemming van woeste gronden en de terugwinning van land op zee onder te brengen in een nieuwe categorie van ruimtelijke-ordeningsprojecten.

Een andere nieuwe categorie "Toerisme en recreatie" omvat thans skipistes en bobsleebanen, golfterreinen, jachthavens, kampeer- en caravanterreinen en recreatie- en culturele centra.

Andere wijzigingen betreffen de categorie infrastructuurprojecten.

Al deze wijzigingen beogen een betere definitie te geven van het materiële toepassingsgebied van de richtlijn.

Bijlage II bis (nieuwe bijlage)

Deze nieuwe bijlage wordt toegevoegd aan Richtlijn 85/337/EEG ter uitvoering van het nieuwe artikel 4, lid 3.

In deze bijlage worden de criteria vermeld aan de hand waarvan de Lid-Staten op dezelfde wijze kunnen bepalen of de projecten van bijlage II mogelijke milieu-effecten hebben.

Bijlage III

Met de wijziging van punt 2 van deze bijlage wordt het onderzoek naar de voornaamste alternatieven voor het project alsmede het onderzoek naar de nuloptie verplicht gesteld. Dit om de doeltreffendheid van de richtlijn te vergroten en de nationale voorschriften ter zake te harmoniseren.

Bijlage IV

Met deze nieuwe bijlage bij Richtlijn 85/337/EEG wordt beoogd de procedure voor overleg tussen de Lid-Staten en de informatie die dienstig wordt geacht bij projecten met grensoverschrijdende effecten nader te preciseren.

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN DE RAAD

tot wijziging van Richtlijn 85/337/EEG betreffende de milieu-effectbeoordeling
van bepaalde openbare en particuliere projecten

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 130 S, lid 1,

Gezien het voorstel van de Commissie,⁽¹⁾

In samenwerking met het Europees Parlement⁽²⁾,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité⁽³⁾,

Overwegende dat de in Richtlijn 85/337/EEG van de Raad⁽⁴⁾ bedoelde milieubeoordelingsprocedure hoofdzakelijk bedoeld is om de bevoegde instanties passende informatie te verschaffen aan de hand waarvan zij over een bepaald project een besluit kunnen nemen met volledige kennis van zaken wat betreft de daarvan te verwachten milieu-effecten; dat deze procedure derhalve een fundamenteel instrument is van het milieubeleid zoals het in artikel 130 R van het Verdrag is omschreven;

Overwegende dat op communautair niveau voor een voldoende mate van milieubescherming moet worden gezorgd door de vaststelling van een algemeen beoordelingskader en criteria met behulp waarvan kan worden bepaald welke projecten aan een milieu-effectbeoordeling moeten worden onderworpen; dat echter, volgens het subsidiariteitsbeginsel, de bevoegde instanties van de Lid-Staten het meest in aanmerking komen om deze criteria in de praktijk toe te passen;

Overwegende dat het verslag over de tenuitvoerlegging van Richtlijn 85/337/EEG, dat op 2 april 1993 door de Commissie is goedgekeurd aantoont dat er problemen zijn met de toepassing van deze richtlijn; dat het derhalve passend is een aantal bepalingen van deze richtlijn te verduidelijken ten einde betere resultaten te behalen met de milieu-effectbeoordeling, evenwel zonder de uit de richtlijn voortvloeiende verplichtingen van de Lid-Staten inhoudelijk te wijzigen;

Overwegende dat het niettemin noodzakelijk blijkt voorschriften in deze richtlijn op te nemen ter verbetering van de regelgeving inzake de milieu-effectbeoordeling;

Overwegende dat de lijst van projecten die aanzienlijke milieu-effecten hebben en derhalve aan een systematische beoordeling moeten worden onderworpen, dient te worden aangevuld;

Overwegende dat eveneens nader dient te worden bepaald dat een dergelijke beoordeling verplicht is voor de in bijlage II van genoemde richtlijn vermelde projecten voor zover deze in aanzienlijke mate afbreuk kunnen doen aan op communautair niveau overeengekomen

⁽¹⁾ PB nr. C

⁽²⁾ PB nr. C

⁽³⁾ PB nr. C

⁽⁴⁾ PB nr. L 175 van 5.7.1985, blz. 40

specifieke doelstellingen inzake milieubescherming; dat in andere gevallen daarentegen de Lid-Staten zelf moeten bepalen of een beoordeling noodzakelijk is, aan de hand van de selectiecriteria die in de onderhavige Richtlijn worden vermeld;

Overwegende dat een aantal van deze maatregelen de bepalingen van de genoemde richtlijn meer in overeenstemming brengen met het Verdrag inzake milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband (Verdrag van Espoo) dat de Gemeenschap samen met de Lid-Staten op 25 februari 1991 heeft ondertekend,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD :

Artikel 1

Richtlijn 85/337/EEG wordt als volgt gewijzigd :

1. In artikel 1, lid 2, wordt de volgende definitie na de eerste definitie ingevoegd :

" Wijziging in een project :

Elke aanpassing die van invloed is op de opzet van een project of elke belangrijke verandering in de exploitatie- of bedrijfsvoorwaarden;"

2. Artikel 4 wordt gelezen :

"Artikel 4

1. Onder voorbehoud van artikel 2, lid 3, worden de in bijlage I genoemde projecten onderworpen aan een beoordeling overeenkomstig de artikelen 5 tot en met 10.
2. Onder voorbehoud van artikel 2, lid 3, worden de in bijlage II genoemde projecten onderworpen aan een beoordeling overeenkomstig de artikelen 5 tot en met 10 indien ze aanzienlijke effecten kunnen hebben op de speciaal beschermde gebieden die door de Lid-Staten zijn aangewezen op grond van communautaire wetgeving.
3. In de overige gevallen worden de in bijlage II genoemde projecten door de bevoegde instantie onderzocht aan de hand van de in bijlage II bis vermelde selectiecriteria, ten einde te bepalen of afhankelijk van de eventueel door de Lid-Staten vastgestelde drempelwaarden, mogelijke milieu-effecten al dan niet een beoordeling overeenkomstig de artikelen 5 tot en met 10 rechtvaardigen.

De Lid-Staten zorgen ervoor dat de door de bevoegde instantie genomen besluiten worden gepubliceerd."

3. Artikel 5, lid 1, wordt gelezen :

- " 1. Bij projecten die krachtens artikel 4 moeten worden onderworpen aan een milieueffectbeoordeling overeenkomstig de artikelen 5 tot en met 10, treffen de Lid-Staten de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de bevoegde instantie, met goedkeuring van de in artikel 6 bedoelde instanties en in overleg met de opdrachtgever, de in bijlage III vermelde informatie specificeert die door de laatstgenoemde in passende vorm moet worden verstrekt, voor zover
 - a) deze van belang is in een bepaald stadium van de vergunningsprocedure en voor de specifieke kenmerken van een specifiek project of van een projecttype en van het milieu dat hierdoor kan worden beïnvloed en
 - b) onder meer op grond van bestaande kennis en beoordelingsmethoden redelijkerwijs van een opdrachtgever mag worden verlangd dat hij de gegevens verzamelt."

4. Artikel 5, lid 2, wordt geschrapt.

5. Artikel 5, lid 3, wordt gelezen:

" 3. De Lid-Staten zorgen ervoor dat de instanties die over relevante informatie beschikken, inzonderheid gelet op artikel 3, deze informatie ter beschikking stellen van de opdrachtgever."

6. Artikel 6, lid 1, wordt gelezen :

"1. De Lid-Staten treffen de nodige maatregelen opdat de instanties die op grond van hun specifieke verantwoordelijkheid inzake het milieu, met het project te maken kunnen krijgen, de mogelijkheid hebben advies uit te brengen over de door de opdrachtgever verstrekte informatie en over de aanvraag voor een vergunning. Te dien einde wijzen de Lid-Staten in het algemeen of per geval bij de indiening van vergunningsaanvragen de te raadplegen instanties aan. Deze worden in kennis gesteld van de krachtens artikel 5 verzamelde informatie. De wijze waarop deze raadpleging plaatsvindt, wordt door de Lid-Staten vastgesteld."

7. In artikel 6, lid 2, tweede streepje, worden de woorden "een aanvang wordt gemaakt met het project" vervangen door "het project wordt goedgekeurd".

8. Artikel 7 wordt gelezen :

"Artikel 7

1. Wanneer een Lid-Staat constateert dat een in artikel 4 bedoeld project aanzienlijke schadelijke effecten kan hebben op het milieu in een andere Lid-Staat, of wanneer een Lid-Staat waarvan het milieu aanzienlijke schadelijke effecten zou kunnen ondervinden hierom verzoekt, doet de Lid-Staat op welks grondgebied het project wordt voorgesteld de andere Lid-Staat op hetzelfde tijdstip als zijn eigen onderdanen de in bijlage IV vermelde gegevens toekomen:
2. De betrokken Lid-Staten houden raadplegingen, waarvoor een redelijk tijdschema wordt vastgesteld, met betrekking tot
 - i) de voornaamste alternatieven die voor het project zijn onderzocht;
 - ii) de maatregelen die kunnen worden genomen om de grensoverschrijdende effecten te vermijden, te beperken en zo mogelijk te verhelpen;
 - iii) de mogelijke vormen van wederzijdse bijstand om de grensoverschrijdende effecten van het voorgestelde project te beperken;
 - iv) de maatregelen die kunnen worden genomen voor controle op de grensoverschrijdende effecten van het project op kosten van de Lid-Staat op welks grondgebied het project wordt voorgesteld.
3. De instanties van de Lid-Staat waarvan het milieu aanzienlijke effecten kan ondervinden raadplegen de betrokken instanties en het publiek overeenkomstig de bepalingen van artikel 6 en brengen binnen de in lid 2 bedoelde termijn advies uit aan de instanties van de Lid-Staat op welks grondgebied het project wordt voorgesteld.

Het niet uitbrengen van een advies, binnen de termijn en op de wijze die in de eerste alinea worden vermeld, door de overeenkomstig de bepalingen van lid 2 op regelmatige wijze geïnformeerde instanties van de Lid-Staat waarvan het milieu schadelijke effecten kan ondervinden, kan evenwel niet worden ingeroepen ter ondersteuning van een betwisting van de beslissing die door de bevoegde instanties over het project is genomen."

9. Artikel 8 wordt gelezen :

"Artikel 8

In het kader van de vergunningsprocedure wordt rekening gehouden met de overeenkomstig de artikelen 5, 6 en 7 ingewonnen adviezen en informatie."

10. Artikel 9 wordt gelezen :

"Artikel 9

Wanneer een beslissing is genomen publiceren de bevoegde instanties deze en stellen eventueel de Lid-Staat op de hoogte die overeenkomstig artikel 7 is geraadpleegd, waarbij melding wordt gemaakt van :

- de inhoud van de beslissing en de eventuele voorwaarden die daaraan zijn verbonden;
- de redenen en overwegingen waarop de beslissing om de vergunning te weigeren of deze ondanks de krachtens de artikelen 6 en 7 uitgebrachte negatieve adviezen toch te verlenen, is gebaseerd;
- een beschrijving van de maatregelen om aanzienlijke schadelijke effecten te vermijden, te beperken en zo mogelijk te verhelpen."

11. Artikel 11, lid 2, vervalt.

12. Artikel 13 vervalt.

13. De bijlagen worden gewijzigd overeenkomstig de bijlage bij deze richtlijn.

Artikel 2

1. De Lid-Staten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 30 juni 1996 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de Lid-Staten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de Lid-Staten.

2. Indien een vergunningsaanvraag vóór 1 juli 1996 bij een bevoegde instantie is ingediend, blijven de bepalingen van Richtlijn 85/337/EEG van voor deze wijziging van kracht.

Artikel 3

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Artikel 4

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Brussel, op

Voor de Raad

De Voorzitter

BIJLAGE

1. Bijlage I, punt 3, wordt gelezen :

- "3.a) Installaties voor de opwerking van bestraalde nucleaire splijtstoffen;
- b) Installaties die uitsluitend bestemd zijn voor de permanente opslag of de definitieve verwijdering van radioactief afval, met inbegrip van installaties voor centrale tijdelijke opslag van radioactief afval en bestraalde splijtstoffen."

2. Bijlage I, punt 6, wordt gelezen :

- "6. Geïntegreerde chemische installaties: installaties die gelegen zijn in een geografisch gebied waarin verscheidene eenheden voor de industriële productie van chemicaliën die al dan niet tot hetzelfde bedrijf behoren, naast elkaar bestaan en functioneel met elkaar zijn verbonden."

3. Bijlage I, punt 8, wordt gelezen :

- "8.a) Waterwegen bevaarbaar voor schepen van meer dan 1 350 ton;
- b) Zeehandelshavens en haveninstallaties, met inbegrip van installaties buitengaats, alsmede havens en installaties voor de binnenscheepvaart geschikt voor schepen van meer dan 1 350 ton."

4. Bijlage II, punt 1, wordt gelezen :

"1. Landbouw

- a) Ruilverkavelingsprojecten
- b) Irrigatie- en afwateringsprojecten
- c) Bebossing, herbebossing en ontbossing
- d) Intensieve veeteelt
- e) Teelt van exotische flora en fauna
- f) Intensieve aquacultuur (vis of schaaldieren)."

5. Bijlage II, punt 3, letter h), vervalt.

6. Bijlage II, punt 10, wordt gelezen :

"10. Infrastructuurprojecten

- a) Werken voor de uitrusting van industrieterreinen
- b) Werken voor stadsprojecten, met inbegrip van de bouw van winkelcentra en parkings
- c) Aanpassing (verdubbeling, elektrificatie, verbreding tot de standaard spoorwijdte) van spoorwegen of van trajecten voor gecombineerd vervoer, perrons, overslagplatforms voor intermodaal vervoer, terminals voor intermodaal vervoer
- d) Aanleg van nieuwe en uitbreiding van de capaciteit van bestaande luchthavens (projecten die niet zijn opgenomen in bijlage I)

- e) Aanleg en aanpassing van wegen (verbreding en verdubbeling), havens en haveninstallaties, met inbegrip van vissershavens (projecten die niet zijn opgenomen in bijlage I)
- f) Aanleg van waterwegen, werken inzake kanalisering en regulering van waterwegen
- g) Stuwdammen en andere installaties voor het stuwen of duurzaam opslaan van water
- h) Trams, boven- en ondergrondse metro's, zweefspoor en dergelijke bijzondere constructies, welke uitsluitend of overwegend voor personenvervoer zijn bestemd
- i) Aanleg van olie- en gasleidingen
- j) Aanleg van waterleidingen over lange afstand
- k) Kustwerken om erosie te bestrijden en maritieme werken die de kust kunnen wijzigen door de aanleg van onder meer dijken, havenhoofden, pieren en andere kustverdedigingswerken."

7. Bijlage II, punt 11, wordt gelezen :

"11. Andere projecten

- a) Permanente race- en testbanen voor auto's en motorfietsen
- b) Installaties voor de verwijdering van industrieel afval en huisvuil (voor zover niet genoemd in bijlage I)
- c) Waterzuiveringsinstallaties
- d) Slibstortplaatsen
- e) Opslag van schroot
- f) Proefopstellingen voor motoren, turbines of reactoren
- g) Vervaardiging van kunstmatige minerale vezels
- h) Vervaardiging, verpakking, lading van of vulling van patronen met kruit en explosieven
- i) Vilderijen"

8. In Bijlage II worden de volgende punten toegevoegd :

"11 bis. Toerisme en recreatie

- a) Skipistes en bobsleebanen, mechanische skiliften en installaties voor de aanmaak van kunstsneeuw
- b) Golfterreinen en dergelijke
- c) Jachthavens
- d) Vakantiedorpen, hotelcomplexen en dergelijke

- e) Kampeer- en caravanterreinen
- f) Recreatiecentra, culturele centra

11 ter. **Ruimtelijke ordeningsprojecten**

- a) Projecten met betrekking tot de wijziging van bestemming van woeste gronden of semi-natuurlijke gebieden of van natuurlijke of semi-natuurlijke bossen.
- b) Terugwinning van land op de zee."

9. Bijlage II, punt 12, wordt gelezen :

"12 Wijzigingen in projecten van bijlage I of II alsmede projecten van bijlage I die uitsluitend of hoofdzakelijk dienen voor het ontwikkelen en beproeven van nieuwe methoden of produkten en die niet langer dan twee jaar worden gebruikt."

10. Een nieuwe bijlage II bis wordt ingevoegd.

"BIJLAGE II BIS

IN ARTIKEL 4, LID 3, BEDOELDE SELECTIECRITERIA

1. Kenmerken van het project

De kenmerken van het project worden met name getoetst op :

- de omvang van het project⁽¹⁾
- het gebruik van natuurlijke hulpbronnen
- de produktie van afvalstoffen
- verontreiniging en hinder
- risico van ongevallen
- het effect op het natuurlijk en historisch erfgoed, rekening houdend met de bestemming van de gebieden die van het project hinder kunnen ondervinden (toeristische, stedelijke of agrarische gebieden).

2. Plaats van het project

Er moet rekening worden gehouden met de mate van kwetsbaarheid van het milieu op de plaats van of in de gebieden rond het project; hierbij dient met name te worden gelet op :

- de relatieve rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen van het gebied, alsmede op de kwaliteit en het regeneratievermogen van deze hulpbronnen;

⁽¹⁾ De omvang van het project moet met name worden getoetst op de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van de te verwachten effecten ervan

- de draagkracht van het natuurlijk milieu, waarbij in het bijzonder aandacht moet worden besteed aan de volgende typen gebieden :

- a) vochtige gebieden
- b) kustgebieden
- c) berg- en bosgebieden
- d) reservaten en natuurparken
- e) gebieden die in de wetgeving van de Lid-Staten zijn geïnventariseerd of door die wetgeving worden beschermd
- f) gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden
- g) gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid
- h) in historisch, cultureel en archeologisch opzicht belangrijke landschappen."

11. Bijlage III, punt 2, wordt gelezen :

"2. Een beschrijving van de voornaamste denkbare alternatieven en een opgave van de voornaamste motieven voor de keuze van de opdrachtgever, in het licht van de milieu-effecten."

12. De volgende nieuwe bijlage IV wordt toegevoegd :

"Bijlage IV

IN ARTIKEL 7 BEDOELDE GEGEVENS

1. Een beschrijving van het project samen met iedere beschikbare inlichting over het mogelijke grensoverschrijdende effect ervan.
2. Informatie over de beslissing die kan worden genomen.
3. Een opgave van de redelijk geachte termijn waarbinnen de andere Lid-Staat moet reageren om te laten weten dat hij beoogt deel te nemen aan de procedure. De kennisgeving van dit voornemen gaat vergezeld van alle beschikbare en passende informatie over het milieu op het gedeelte van het grondgebied dat effecten zou kunnen ondervinden.
4. De op grond van artikel 5 ingewonnen informatie.
5. Een opgave van het tijdstip waarop een beslissing over het project zal worden genomen en van de op redelijke wijze vastgestelde termijn waarbinnen de Lid-Staat waar milieu-effecten kunnen optreden zijn advies moet doen toekomen aan de Lid-Staat op het grondgebied waarvan het project is gepland."

NOTITIE OVER DE VERWACHTEN EFFECTEN

Effecten van het voorstel op het bedrijfsleven

Titel van het voorstel : Wijziging van Richtlijn 85/337/EEG betreffende de milieu-effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten.

Het voorstel

Het voorstel legt geen nieuwe verplichtingen op naast die waarin reeds is voorzien in de bestaande Richtlijn 85/337/EEG, maar aanvullende communautaire wetgeving op dit gebied is noodzakelijk om de volgende redenen :

- om onduidelijke punten in de bestaande richtlijn, die aan het licht zijn gebracht door het verslag over de toepassing daarvan (COM(93)28 def.), weg te nemen;
- om zorg te dragen voor de tenuitvoerlegging van het Verdrag betreffende milieu-effectbeoordeling in een grensoverschrijdend kader (Espoo) (COM(92)93 def.), waarvan de eisen niet verder gaan dan het bepaalde in het huidige artikel 7 van de richtlijn;
- om de richtlijn doeltreffender te maken door uitdrukkelijker te voorzien in selectie van de projecten van bijlage II die aan MER moeten worden onderworpen, de afbakening van de reikwijdte van de milieu-effectstudie ("scoping") en bewaking van de milieu-effecten ("monitoring"); sommige Lid-Staten hebben reeds dergelijke bepalingen vastgesteld, maar andere hebben dit nog niet gedaan, zodat het ontbreken van communautaire wetgeving zowel tot verzwakking van de milieubescherming als tot concurrentievervalsing dreigt te leiden.
- om verschillende in de richtlijn gebruikte termen (bij voorbeeld "geïntegreerde chemische installatie") te verduidelijken.

De effecten op het bedrijfsleven

Op welke bedrijven is het voorstel van invloed ?

Met dien verstande dat geen nieuwe verplichtingen ten aanzien van de te volgen procedure worden opgelegd door dit wijzigingsvoorstel :

- zijn er drie toevoegingen in bijlage I inzake de projecten die aan een milieu-effectbeoordeling moeten worden onderworpen, die alleen betrekking hebben op installaties voor de opwerking van bestraalde nucleaire splijtstoffen en bedrijven die projecten uitvoeren die zijn vermeld in bijlage II, maar een aanzienlijk effect kunnen hebben op het zeer kleine aantal krachtens de communautaire wetgeving inzake milieubescherming aangewezen speciaal beschermde gebieden;
- zullen de toevoegingen aan bijlage I dus in principe alleen gevolgen hebben voor een zeer klein aantal projecten van grote bedrijven in de nucleaire sector. Wat betreft in bijlage II genoemde projecten die in speciaal beschermde gebieden worden uitgevoerd of daarop effecten kunnen hebben, kan onmogelijk worden nagegaan of deze door grote, middelgrote of kleine bedrijven zullen worden uitgevoerd;
- zal door de nieuwe selectieprocedure worden voorkomen dat een MER wordt uitgevoerd voor de – meestal kleine – projecten van bijlage II waarvan geen significante milieu-effecten te verwachten zijn;

- zal het voordeel van de bepalingen inzake "scoping" erin bestaan dat de opstelling van een milieu-effectrapportage overeenkomstig de voorschriften van bijlage III bij de richtlijn waarschijnlijk zal worden versneld aangezien de vereiste reikwijdte van de rapportage van tevoren zal zijn vastgesteld en overeengekomen in plaats van na de indiening bij de bevoegde instantie. Daarop is positief gereageerd, onder andere door de elektriciteitsbedrijven in Europa;
- is de voorgestelde opneming van het voorschrift gegevens over de "monitoring" van de milieu-effecten te verstrekken niet bedoeld voor een bepaalde categorie bedrijven; wel is het zo dat bepaalde types eenmalige projecten daar in de praktijk minder last van zullen hebben dan projecten met een permanent milieu-effect.

Welke maatregelen moeten de bedrijven nemen om aan de voorgestelde wetgeving te voldoen ?

In verreweg de meeste gevallen wordt van de bedrijven niet meer verlangd dan datgene wat zij reeds krachtens de bestaande MER-richtlijn moeten doen. Afgezien van de verplichting bepaalde projecten (bij voorbeeld opwerking van bestraalde nucleaire splijtstoffen en projecten die van invloed kunnen zijn op beschermde gebieden) ter beoordeling voor te leggen, zullen er niet veel extra MER's van de bedrijven in de Lid-Staten worden verlangd. Door de selectieprocedure en de verduidelijkingen in de in bijlage II opgenomen lijst van projecten zullen bepaalde bedrijven het zelfs gemakkelijker krijgen.

Van de nieuwe voorschriften inzake "scoping" van de milieu-effectbeoordeling wordt verwacht dat daardoor de nodige informatie sneller zal kunnen worden verzameld. Ook zal er minder behoefte bestaan om in een laat stadium nog kostbare extra werkzaamheden te verrichten ten behoeve van een reeds ingediende milieu-effectstudie, aangezien de reikwijdte daarvan reeds van tevoren door de scoping-procedure zal zijn vastgesteld.

Welke economische effecten zijn van de voorgestelde wetgeving te verwachten ?

voor de werkgelegenheid ?

- aangezien het doel van MER er niet in bestaat economische ontwikkeling tegen te houden, maar de voor de besluitvorming verantwoordelijke personen beter te informeren over milieu-effecten, maatregelen om het milieu te sparen en alternatieve locaties en ontwikkelingen, zal het werkgelegenheidseffect waarschijnlijk te verwaarlozen zijn, behalve op plaatselijk niveau, waar MER kan leiden tot verplaatsing van projecten. Ook wordt verwacht dat de nieuwe bepalingen de adviesbureaus iets meer werk zullen opleveren.

voor de investeringen en de oprichting van nieuwe bedrijven ?

- doordat duidelijker informatie over de milieu-effecten beschikbaar zal zijn, zullen zowel investeerders als ondernemers beter op de hoogte zijn van de aan een bepaald project verbonden risico's.

voor het concurrentievermogen van het bedrijfsleven ?

- er van uitgaande dat de richtlijn in alle Lid-Staten correct wordt omgezet, zou het effect binnen de Gemeenschap neutraal moeten zijn. Wat andere landen betreft, zal het effect afhankelijk zijn van de aldaar toegepaste regelingen, aangezien in bepaalde landen, bij voorbeeld Canada en de Verenigde Staten, vergelijkbare, zo niet meer geavanceerde MER-systemen bestaan (met in bepaalde gevallen een beoordeling op de hogere beleids-, plannings- en programmeringsniveaus). In ontwikkelingslanden is milieu-effectbeoordeling meestal minder ver gevorderd.

Bevat het voorstel maatregelen ten einde rekening te houden met de specifieke situatie van kleine en middelgrote ondernemingen (bij voorbeeld minder strenge of andere eisen) ?

Krachtens het nieuwe artikel 4 hebben de Lid-Staten de bevoegdheid om aan de hand van gespecificeerde criteria te bepalen of de verwachte milieu-effecten voldoende aanleiding zijn om een MER uit te voeren. Dit geeft de Lid-Staten de gelegenheid om de drempelwaarden voor de omvang van de bedrijfsactiviteiten zodanig vast te stellen dat kleine of middelgrote bedrijven worden vrijgesteld van de verplichting een MER uit te voeren voor het soort projecten dat normaal door bedrijven van die omvang wordt overwogen. Het is onwaarschijnlijk dat KMO's een project van bijlage I zouden uitvoeren.

Raadpleging

Buiten de Commissie heeft de **werkgroep van deskundigen uit de Lid-Staten** drie vergaderingen gewijd aan het voorstel, dat daarbij op een aantal belangrijke punten is gewijzigd (bij voorbeeld het schrappen van een aantal in bijlage I opgenomen projecten).

Voorts zijn naar aanleiding van het door de UNICE geleverde commentaar nog meer wijzigingen in het voorstel aangebracht, met name wat betreft de definitie van geïntegreerde chemische installaties.

Binnen de Commissie werd verwacht dat andere DG's eventueel de belangrijkste overwegingen met betrekking tot hun respectieve beleidssectoren in de discussie zouden betrekken.

Via overleg met het Economisch en Sociaal Comité krachtens artikel 198 van het Verdrag zal evenwel een brede dialoog met de betrokken sociaal-economische groepen tot stand worden gebracht.

ISSN 0254-1513

COM(93) 575 def.

DOCUMENTEN

NL

14

Catalogusnummer : CB-CO-93-613-NL-C

ISBN 92-77-61506-0

Bureau voor officiële publikaties der Europese Gemeenschappen
L-2985 Luxemburg